

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2009-1-73
Karar Sayısı : 09-33/773-186
Karar Tarihi : 15.7.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI (Başkan V.)
Üyeler : Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE,
Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Murat ÇETİNKAYA

B. RAPORTÖRLER : Mert KARAMUSTAFAOĞLU, Burak SAĞLAM

C. ŞİKÂYET EDEN : Bulutlar Petrol İnş. Nak. San. Tic. Ltd. Şti.
F. Yukarı Mh. Körkuyu Mevkii Develi/Kayseri

D. ŞİKÂYET EDİLEN: Altınbaş Petrol ve Tic. A.Ş.
İstanbul Dünya Ticaret Merkezi A1 Blk. K:10 Yeşilköy/İstanbul

E. DOSYA KONUSU: Bulutlar Petrol İnş. Nak. San. Tic. Ltd. Şti. (Bulutlar Petrol) tarafından Araslar A.Ş. (Araslar)'den Altınbaş Petrol ve Tic. A.Ş. (Alpet) bayisi akaryakıt istasyonunun devralınması kapsamında, bayilik ve intifa sözleşmelerinin sürelerinin 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun çerçevesinde değerlendirilmesi talebi.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Dilekçe'de özetle; Kayseri ili Develi ilçesinde faaliyet gösteren Alpet bayisi akaryakıt istasyonunu Araslar'dan 23.6.2009 tarihinde satın aldıkları; satıcı firmanın Alpet'le olan sözleşmenin bir yıl sonra sona ereceğini ve bu tarihten sonra başka bir dağıtıcı ile anlaşma imzalayabileceklerini söylediği; ancak dağıtıcı teşebbüs ile yaptıkları görüşmede en az beş yıl için Alpet'in belirlediği koşullarla yeni bir sözleşme yapılmasının zorunlu olduğunun kendilerine iletildiği ve Araslar ile Alpet arasında imzalanan 5 yıl süreli sözleşmede, bayinin süre bitiminden 3 ay önce yenilememe talebini Alpet'e yazılı olarak bildirmediği takdirde 5 yıllık bir süre için yenilenmiş sayılacağı ibaresinin bulunduğu ifade edilmektedir. Bulutlar Petrol tarafından, ayrıca, Araslar ile Alpet arasındaki intifa sözleşmesinin 18.9.2010 tarihinde sona erdiği, ancak 23.9.2009 tarihinde süresi dolacak olan bayilik sözleşmesi ve 23.9.2004 tarihinde yapılan 15 yıllık intifa sözleşmesi nedeniyle 23.9.2009 ile 18.9.2010 tarihleri arasında başka bir şirket ile sözleşme imzalamalarının imkânsız olduğu ve Alpet ile sözleşme yapılması durumunda ise diğer firmalarla rekabet edemez hale gelecekleri ifade edilmektedir.

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 29.6.2009 tarih ve 4499 sayı ile giren başvuru üzerine düzenlenen 10.7.2009 tarih ve 2009-1-73/BN-09-MK sayılı İlk İnceleme Raporu 14.7.2009 tarih ve REK.0.05.00.00-110/126 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-33 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ: İlgili Rapor'da, başvuru konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak imzalanan intifa sözleşmesinin 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında olduğu, görüşüne yer verilmiştir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

Alpet ile Araslar arasında imzalanan Akaryakıt Bayilik Sözleşmesi'nin 5. maddesi uyarınca, taraflar arasında münhasır bir dikey ilişki bulunmaktadır.

Öte yandan Sözleşme'nin 42. maddesi aşağıdaki şekildedir:

"İşbu sözleşme yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 5 (beş) yıl süre ile geçerlidir. Bu müddetin bitiminde ALPET, BAYİ ile yeni bir sözleşme yapıp yapmamakta serbesttir. BAYİ süre bitiminden en geç 3 ay evvel sözleşmenin yenilenmeyeceğini ALPET'e yazılı olarak ihbar etmediği takdirde, iş bu sözleşme 5 yıl süreyle yenilenmiş sayılır. Bu durumda bayi sözleşmenin süre bitiminden 1 ay önce, ALPET ile yeni koşullara uygun bayilik sözleşmesi imzalayacaktır. Yeni sözleşmenin imzalanmaması halinde mevcut sözleşme hükümleri aynen yeni dönem için de geçerli olacak şekilde sözleşme uzatılmış sayılacaktır. Sözleşme süresi sonunda BAYİ tarafından sözleşmenin yenilenmeyeceği bildirildiği takdirde koşulları oluştuysa iş bu sözleşmenin ve buna ek sözleşmelerin fesih, cezai şart v.s. maddeleri aynen uygulanacaktır."

Yukarıdaki hükümden de anlaşıldığı üzere, Sözleşme; 5 yıllık olmakla birlikte, bayi süre bitiminden evvel feshi ihbarda bulunmazsa otomatik olarak 5 yıl süre ile yenilenmiş sayılmaktadır. Alpet ise süre sonunda bayiliği sona erdirip erdirmemekte serbesttir. Bu çerçevede, Sözleşme'nin süresinin ve dolayısıyla bayiye getirilen rekabet yasağının belirsiz süreli hale geldiği ve 2002/2 sayılı Tebliğ açısından grup muafiyeti kapsamı dışında kaldığı anlaşılmaktadır.

Diğer taraftan, akaryakıt dağıtımı sektöründeki dikey anlaşmaların 2002/2 sayılı Tebliğ'e uygunluğunun belirlenmesi amacıyla, 2006 yılında Kurum bir önaraştırma yapmıştır. Söz konusu önaraştırma kapsamında Alpet'e ilişkin dikey anlaşmalar da incelenmiş ve yukarıda ayrıntılı olarak yer verilen sözleşme süresine ilişkin hüküm değerlendirilmiştir. Kurul, Alpet'e dikey anlaşmalarındaki çeşitli eksiklikler nedeniyle, 15.11.2006 tarih ve 06-84/1059-306 sayılı kararı ile 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca bayilik sözleşmelerinin ne şekilde tadil edileceği hususunda yazı yazılmasına ve bu tadillerin yapıldığının 60 gün içerisinde Kuruma tevsik edilmesine karar vermiştir. Bu kapsamda Alpet'e aralarında bayilik sözleşmelerindeki şikâyet konusu süreye ilişkin hususun da yer aldığı çeşitli aksaklıkların düzeltilmesi gerektiği bildirilmiştir. Takiben, Alpet, Kuruma talep edilen sözleşme tadillerinin yapıldığına ilişkin bir yazı göndermiş olup, buna ilişkin tadil yazısı örneği ve bayilere gönderilen posta alındı belgeleri fotokopisi yazı ekinde sunulmuştur. Rekabet Kurulu'nun 24.4.2007 tarih ve 07-34/356-M sayılı kararında, Alpet tarafından dikey anlaşmalarda talep edilen değişikliklerin yapıldığı konusunda bilgi alındığı ifade edilmiştir.

Bu çerçevede, şikâyetçi tarafından Kurum kayıtlarına intikal ettirilen Sözleşme'nin eski olduğu, Alpet tarafından sözleşmenin ilgili süre maddesinde değişiklik yapan yazının Kurum kayıtlarına intikal ettirilmediği neticesine varılmıştır. Netice itibarıyla,

09-33/773-186

Alpet ile Araslar arasındaki sözleşmenin yukarıda yer verilen süreye ilişkin hükmünün 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu ve grup muafiyetinden yararlandığı sonucuna varılmıştır.

100 Başvuru konusuna ilişkin olarak açıklığa kavuşturulması gereken bir diğer husus, anılan akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak 23.9.2004 tarihinde imzalanmış bulunan bayilik ve intifa sözleşmelerinin 2002/2 sayılı Tebliğ'den yararlanma süresinin ne olduğudur. Rekabet Kurulu'nun 30.10.2008 tarih ve 08-61/997-389 sayılı Total-Akdağ kararı ve onu takip eden benzer kararlarında ortaya konulan ilkeler çerçevesinde 18.9.2005 yılından önce imzalanan sözleşmeler asgari hadde indirme ilkesi gereğince, 18.9.2010 tarihine kadar grup muafiyetinden yararlanmaktadır. Dolayısıyla başvuru konusu dosya bakımından Alpet ile Araslar arasında 23.9.2004 tarihinde yapılan intifa sözleşmesinin de 18.9.2010 yılına kadar 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında olduğu ve grup muafiyetinden yararlanacağı kanaatine varılmıştır.

J. SONUÇ

110 Başvuru konusu akaryakıt istasyonuna ilişkin olarak imzalanan intifa sözleşmesinin 18.9.2010 tarihine kadar 2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği kapsamında grup muafiyetinden yararlandığına OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.